

Begroting 2024

Koersvast navigeren

proloog

openbaar
basisonderwijs

Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2024. Een begroting met een negatief resultaat van € 495.000. Dit negatieve resultaat is het gevolg van NPO gelden die we in het verleden als inkomsten hebben geboekt maar die in 2024 pas worden besteed.

Opnieuw extra incidentele middelen voor versterking van de basisvaardigheden

In 2021 t/m 2023 heeft Proloog extra tijdelijke NPO middelen ontvangen om de opgelopen leerachterstanden door corona in te lopen. We hebben ons ingespannen om deze middelen op een verantwoorde wijze in te zetten; daarbij hebben we er bewust voor gekozen een deel van de gelden door te schuiven naar 2024. Het gevolg daarvan is een incidentele extra uitgave van € 662.000 voor 2024 welke ten laste van de reserve NPO wordt gebracht.

In 2023 is bekend geworden dat Proloog in 2024 een bedrag van € 1,4 miljoen aan extra subsidie ontvangt in het kader van de subsidieregeling 'verbetering basisvaardigheden'. We zijn blij met dit bedrag waarmee we onze ambitie om kwalitatief goed onderwijs te geven, kunnen blijven waarborgen. In 2023 is gewerkt aan de inhoudelijke plannen die ook in 2024 verder tot uitvoering worden gebracht.

Nieuw koersplan vertaling in strategisch personeelsbeleid

In 2022 hebben we gewerkt aan een nieuw koersplan voor de periode 2023-2027 onder de titel 'Samen maken we het verschil'. We weten nu waar we ons de komende 4 jaar op gaan richten. In de begroting zijn de thema's vanuit het koersplan financieel vertaald.

Een belangrijk thema voor de komende jaren is het binden, boeien en ontwikkelen van onze medewerkers. Het strategisch personeelsbeleidsplan, dat nu in een afrondende fase is, biedt de kaders voor een verdere concretisering van deze ambitie.

Daarbij staat de vraag centraal hoe we als werkgever aantrekkelijk blijven voor ons bestaand personeel en een aantrekkelijke partner worden voor toekomstige medewerkers. Net als de vraag hoe we door ons onderwijs anders te organiseren, eventuele personeelstekorten op kunnen vangen en ons personeel vitaal kunnen houden. Vanzelfsprekend met behoud van kwaliteit van onderwijs.

Bestuurlijke inspectie afgerond met een voldoende

De afgelopen periode is bij Proloog een bestuurlijke inspectie afgenomen. Wij zijn trots en blij dat de inspectie heeft geconcludeerd dat Proloog op alle criteria een voldoende scoort. Met deze bevestiging gaan we met vertrouwen het jaar 2024 in om te zorgen dat alle kinderen kwalitatief goed onderwijs krijgen.

Onzekerheden op de energiemarkt blijven

De ontwikkelingen op de energiemarkt blijven zorgelijk. In 2023 is bekend geworden dat ook de coöperatie energie voor scholen op zoek moet naar een nieuwe aanbieder. Proloog investeert de afgelopen jaren actief in de beheersing van het binnenklimaat. Voor 2024 is een nieuw energiecontract afgesloten met aanmerkelijk lagere tarieven dan in 2022 en 2023. Onduidelijk is nog hoe de energiebelasting en de leveringstarieven de hoogte van de energiekosten beïnvloeden. We blijven door de toepassing van energiebesparende- en klimaatverbeterende maatregelen de werkomgeving van onze kinderen en werknemers verbeteren.

Rijke schooldag in de volgende fase

In het afgelopen jaar is hard gewerkt aan de ontwikkeling van de rijke schooldag binnen onze 7 IKC+ locaties. Het aanbod staat en de komende jaren zullen we gebruiken om het aanbod verder uit te breiden. Daarnaast zal extra geïnvesteerd worden in het pedagogisch klimaat van onze IKC's door de inzet en uitbreiding van de jeugdondersteuners. Deze JOK'ers vormen de schakel tussen IKC, thuis en eventuele hulpverlening/zorg.

Ontwikkelingen op het gebied van nieuwbouw

In 2024 gaan we verder met de planontwikkeling voor een nieuw school gebouw voor de Prof. Wassenberghskoalle in Lekkum. Bovendien start in zomer 2024 de uitbreiding en verbouwing van IKC de Pionier in Techum.

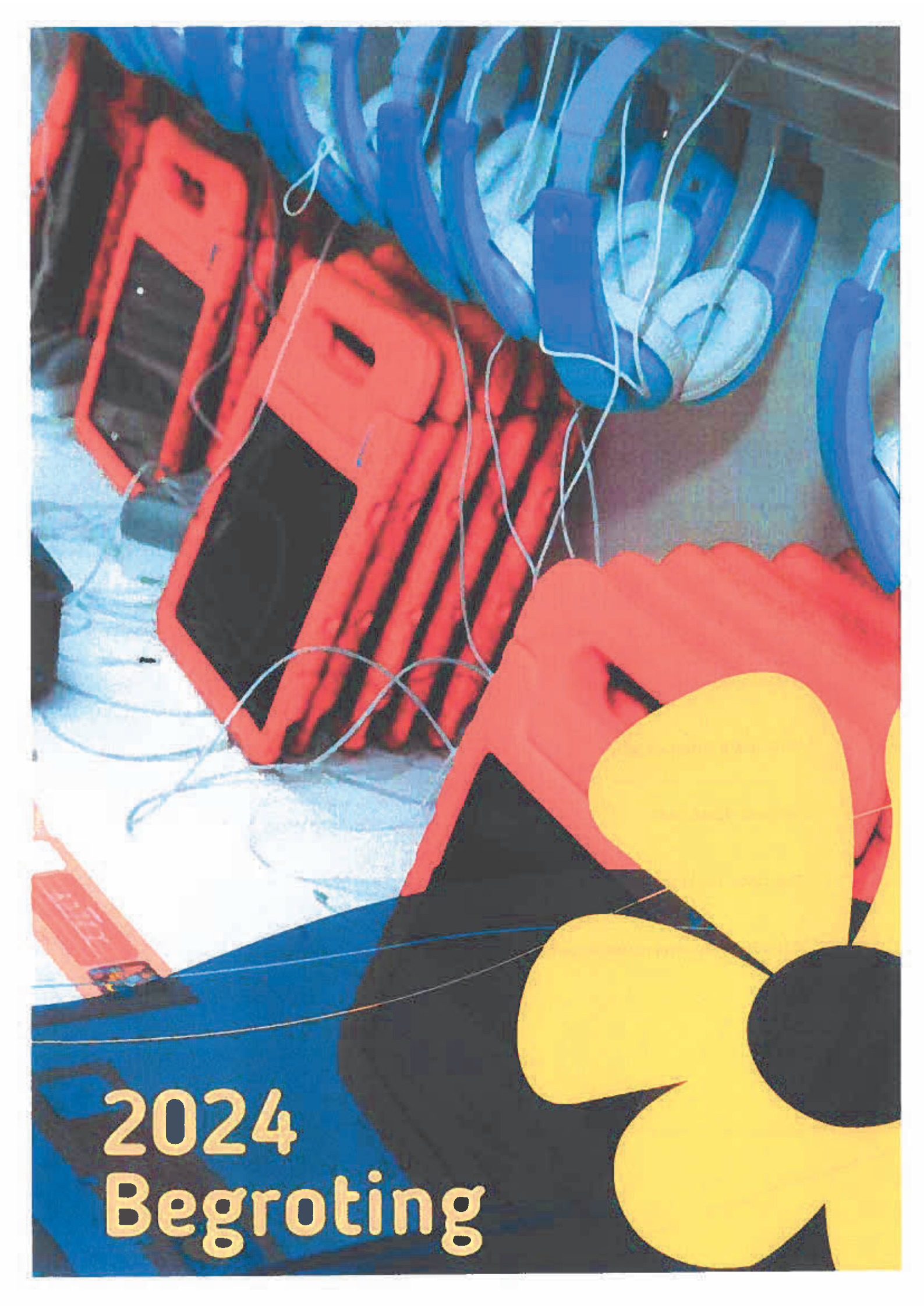
Kortom, 2024 belooft opnieuw een jaar te worden met de nodige uitdagingen op onderwijskundig en financieel gebied om de huidige koers te blijven volgen.

Leeuwarden, 11 december 2023

Arjette de Pree,
College van Bestuur Proloog

Inhoudsopgave

Begroting 2024	5
Een begroting 2024 met een negatief resultaat van 495 vanwege de besteding NPO gelden.....	6
Vergelijking ten opzichte van begroting 2023	7
Beleidsrijke begroting 2024 door vertaling koersplan 2023-2027	12
Kredietfaciliteit	13
Investerings 2024	14
Meerjarenperspectief 2024-2028.....	14
Kengetallen.....	19
Aantal leerlingen per 1 februari 2023	22
Risicoparagraaf	24
Risicomanagement binnen stichting Proloog	25
Overzicht risico's.....	25
Ondertekening	26

2024
Begroting

Een begroting 2024 met een negatief resultaat van 495 vanwege de besteding NPO gelden

Voor zover niet vermeld zijn alle bedragen in deze begroting x € 1.000,- weergegeven.

x € 1.000,-	Begroting 2024	Begroting 2023	Verschil begroting 2024-2023
Rijksbijdragen	31.141	30.686	455
Overige overheidsbijdragen	1.180	419	761
Overige baten	679	619	60
TOTALE BATEN	33.000	31.724	1.276
Personele lasten	26.524	25.623	-901
Afschrijvingen	1.187	932	-255
Huisvestingslasten	2.276	3.233	957
Overige instellingslasten	3.510	2.928	-582
TOTALE LASTEN	33.497	32.717	-780
Financiële baten en lasten	2	-8	10
TOTAAL RESULTAAT	-495	-1.000	505
Ten laste van reserve NPO	662		
Totaal resultaat na resultaat bestemming	168		

Vergelijking ten opzichte van begroting 2023

Het begrote resultaat over 2024 wordt in belangrijke mate beïnvloed door de besteding van de NPO gelden. De niet bestede NPO gelden van de afgelopen jaren zijn aan de reserve NPO gelden toegevoegd.

De **Rijksbijdrage OCW** is voor de begroting 2024 is 455 hoger dan de begroting 2023. Vanaf 2023 is er sprake van een vereenvoudiging van de bekostiging.

Doel: bekostiging duidelijker, eenvoudiger en voorspelbaarder

Met de wet wil het kabinet de bekostiging voor scholen in het basisonderwijs en speciaal onderwijs:

- duidelijker maken: scholen krijgen 1 basisbedrag per leerling en per school. Zij krijgen niet langer aparte budgetten voor personeel en materieel. Leermiddelen en onderhoud van de gebouwen zijn voorbeelden van materieel.
- eenvoudiger maken: de 130 rekenregels gaan naar ongeveer 30 regels. Dat maakt de berekening en de verdeling van het geld eenvoudiger voor de scholen. Ook wordt het voor de medezeggenschapsraad of de Raad van Toezicht van de school eenvoudiger om de bekostiging te controleren.
- beter voorspelbaar maken: de bekostiging wordt per kalenderjaar (in plaats van schooljaar) vastgesteld. Zo krijgen scholen op hetzelfde moment inzicht in de volledige bekostiging. Het aantal leerlingen dat een school heeft, is van belang voor de hoogte van het bedrag dat scholen krijgen. De teldatum gaat naar 1 februari van het vorige kalenderjaar. Voorbeeld: het bedrag voor het kalenderjaar 2023 wordt vastgesteld met de teldatum op 1 februari 2022.

Bron: Ministerie van OCW

Reguliere bekostiging (+1.251)

Op 1 februari 2023 zijn er 3.741 leerlingen ingeschreven bij stichting Proloog. De peildatum 1 februari 2023 wordt gehanteerd als basis voor de bekostiging 2024. Op 1 februari 2022 waren er 3.776 leerlingen ingeschreven. Er is dus sprake van een daling van 35 leerlingen. Dit heeft een verwachte daling van de rijksbijdragen van circa 1% tot gevolg (-306).

Vanwege de vereenvoudiging van de bekostiging is sprake van een negatief herverdeelt effect. Voor 2024 bedraagt deze voor Proloog -333. Dit is een extra last van 164 (2023: 169).

Op donderdag 14 september is een nieuw CAO akkoord afgesloten. De afgesproken loonsverhoging van 10% wordt normaal gesproken volledig gecompenseerd in de rijksbijdragen.

Naast de bijstelling vanwege de loonsverhoging is echter sprake van een negatieve prijsbijstelling van € 0,0152%. Hoewel de negatieve prijsbijstelling beperkt is, was er voorheen altijd sprake van een positieve prijsbijstelling. Dit brengt dan ook een extra last met zich mee.

Sinds 2023 geldt dat de bekostiging niet meer gescheiden is in een personele bekostiging en een materiële bekostiging. Er is één vaste voet en één bedrag per leerling. Wel worden die bedragen aan de achterkant nog geïndexeerd op een eigen wijze. De personele indexatie heeft dan ook betrekking op het deel dat aan de achterkant tot de personele bekostiging behoort. Die delen zijn in percentages uitgedrukt: 89,15% is personeel en 10,85% is materieel.

Rekening houdend met bovenstaande wordt de rijks bekostiging maar met 6% verhoogd, wat een stijging van de rijksbijdragen van circa 1,7 miljoen met zich meebrengt.

Resumerend:

Rijksbijdragen 2023 (begroting 2023)	26.882
Daling aantal leerlingen (-35)	-306
Negatief herverdeel effect	-164
Negatieve prijsbijstelling (0,0152%)	-4
Stijging rijksbijdrage als gevolg van CAO (6%)	1.725
Rijksbijdragen 2024 (begroting 2024)	28.133

NPO gelden (-1.463)

2023 was het laatste jaar dat we NPO gelden ontvingen. De opbrengsten zijn hierdoor in 2024 1.463 lager dan 2023. Eind 2023 zien wij dat niet alle NPO gelden volledig zijn besteed. Het saldo aan niet bestede middelen zal eind 2023 ongeveer 1,4 miljoen bedragen welke wordt toegevoegd aan de reserve NPO. Voor 2024 verwachten wij 662 aan kosten te gaan maken die ten laste komen van de reserve NPO.

Verbetering basisvaardigheden (+254)

Voor 12 locaties is de subsidie 'verbetering basisvaardigheden' ontvangen. In totaal is er sprake van een ontvangen subsidie van 1.431. In 2023 is gewerkt aan het inhoudelijk activiteitenplan. Elke locatie heeft daarnaast een financiële begroting opgesteld. In 2023 zijn de eerste activiteiten uitgevoerd waarmee een bedrag van circa 176 aan kosten zijn gemaakt. Voor 2024 wordt ingeschat dat er 787 aan kosten worden gemaakt en voor 2025 zal dan het restant van deze subsidie worden besteed (467). In de begroting is ervoor gekozen om de inkomsten te koppelen aan het jaar waarin de uitgaven worden gemaakt. Het is nog niet geheel duidelijk of het volgens de jaarverslaggevingsvoorschriften is toegestaan om de inkomsten uit te smeren over de subsidieperiode, aangezien er geen sprake is van een bestedingsverplichting. Indien dit niet is toegestaan dan zal de volledige subsidie in 2023 worden verantwoord en zullen de niet bestede gelden in een reserve verbetering basisvaardigheden worden geparkeerd waarna de uitgaven in 2024 via de resultatenrekening ten laste van deze reserve worden geboekt.

Subsidie nieuwkomers (+820)

In 2023 zijn de twee NT2 voorzieningen waar Proloog penvoerder van is (Taalschool en Noodopvang) gegroeid. Tevens hebben we gemerkt dat voor beide locaties het merendeel van de kinderen eerstejaars nieuwkomers zijn. Voor eerste en tweedejaars nieuwkomers kan een aanvullende subsidie worden aangevraagd. Deze aanvraag vindt per kwartaal plaats en bedraagt per kwartaal voor eerstejaars € 3.108,- en voor tweedejaars € 476,-. Voor de begroting 2024 is het bedrag aan nieuwkomersbesteding verhoogd naar 1.120.

De overige overheidsbijdragen zijn voor 2024 hoger dan de begroting 2023 (+€ 761).

School en omgeving (+735)

We investeren samen met de scholenkoepels PCBO en BMS in 11 IKC+ locaties met als doel om de kansenongelijkheid tegen te gaan. Deze 11 plus IKC's bevinden zich in de aandachtsgebieden met lage SES scores en hoge onderwijsachterstanden. We maken de verbinding tussen zorg, kinderopvang en onderwijs. Voor Proloog heeft dit betrekking op 7 IKC's in Leeuwarden-Oost. Vanaf 1 januari 2024 wijzigt de financieringsregeling in een SPUK regeling (Specifieke uitkering) en zal hiermee het penvoerderschap van het project van Proloog worden overgedragen naar de gemeente Leeuwarden. Voor 2024 is daarom een subsidie aangevraagd voor de voortzetting van het aanvullend aanbod van 4 uur bij de gemeente Leeuwarden.

Onderwijsachterstandsmiddelen Gemeente Leeuwarden (+20)

In belangrijke mate zijn we hierbij afhankelijk van de zorgmiddelen die de Gemeente Leeuwarden beschikbaar stelt. Voor het schooljaar 2023-2024 zijn er 14 scholen van Proloog (2022-2023: 15) waaraan de gemeente een subsidie heeft toegekend in het kader van het project Kansen voor Kinderen. De totale subsidie voor schooljaar 2023-2024 bedraagt 591 (2022-2023: 566). Een bedrag van 344 (2022: 324) is hiervan opgenomen in de begroting 2024. Het overige deel (246) wordt in boekjaar 2023 besteed.

Subsidie Internationale taalschool vanuit Gemeente Leeuwarden (+5)

In 2018 is in samenwerking met PCBO Leeuwarden gestart met de internationale taalschool. De gemeente stelt jaarlijks een subsidie beschikbaar. Voor 2024 is een bedrag van 60 aangevraagd.

Overige

Net als voorgaande jaren wordt er een vergoeding ontvangen van BV Sport voor de energielasten van de gymzalen (40) ontvangen.

De **overige baten** zijn in 2024 hoger dan 2023 (+60).

Dit wordt met name veroorzaakt door een stijging van de inkomsten uit detachering door het project opleiden in de school (69).

De **personele lasten** zijn 901 hoger dan de begroting 2023.

Bestuur formatieplan 2023-2024

Op basis van het bestuur formatieplan 2024-2025 is de reguliere formatie 5 fte hoger dan vorig jaar (+€ 400). Ondanks het lager leerling aantal is er toch sprake van een hogere formatie. Dit is opvallend en wordt veroorzaakt door noodzakelijke kleinere groepen.

Nieuwe CAO

In september is een nieuwe CAO binnen het primair onderwijs afgesloten. Het brutoloon is structureel verhoogd met gemiddeld 10%. Dit betekent voor de begroting 2024 een stijging van de loonkosten (+ 1 miljoen).

Vervangingskosten

In de begroting is rekening gehouden met in totaal € 1.647 aan totale vervangingskosten. Dit komt neer op circa 8% ten opzichte van de reguliere personele kosten en is lager dan 2023 (-105). De lagere verwachte vervangingskosten is enerzijds gebaseerd op een lager ziekteverzuimvervangingsbehoefte en door schaarste aan vervangers. Er worden geen extra vervangingskosten gereserveerd voor personeel op projecten. De vervangingskosten dienen hierbij te worden betaald uit de projectkosten.

Aanvullende loonkosten in het kader van incidentele subsidies

Ondanks het beëindigen van de NPO gelden verwachten we dat de loonkosten voor incidentele subsidies maar met circa 85 dalen. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat er nog een reserve NPO gelden is van 1,5 miljoen waarbij de verwachting is dat we circa 662 van dit bedrag in 2024 gaan besteden. Daarnaast zal de subsidie basisvaardigheden (in totaal 1,4 miljoen) zorgen voor 787 aan aanvullende loonkosten.

De **afschrijvingslasten** zijn voor 2024 hoger dan 2023 (+255).

Afschrijven op onderhoud (+600)

Voor periodiek meerjarig onderhoud werd er jaarlijks 602 gedoteerd aan de Voorziening Onderhoud. Deze systematiek is vanaf 2024 niet meer toegestaan. Vanaf 2024 heeft Proloog besloten om het uitgevoerde onderhoud te activeren en hierop af te schrijven. Om voldoende geld te reserveren voor onderhoud is besloten om ook dit stelsel toe te passen met terugwerkende kracht. Begin 2024 zal het uitgevoerde onderhoud over de afgelopen jaren in kaart worden gebracht en zal de systematiek van activeren en afschrijven in de administratie worden verwerkt. Op basis van de eerste inschattingen verwachten we circa 600 aan jaarlijkse afschrijvingslasten te boeken. Dit betreft puur een administratieve wijziging. Wat betreft de systematiek voor de uitvoering van het onderhoud behouden we de systematiek van de jaarlijkse inspectie waarbij alleen het noodzakelijk onderhoud wordt uitgevoerd.

Investerings in leermiddelen en devices (-345)

In 2023 is besloten om de vervangingen van de devices uit te stellen. Dit zorgt voor een verlichting in de liquide middelen en in de afschrijvingslasten omdat de devices in 2023 volledig zijn afgeschreven. In 2024 zal een werkgroep bestaande uit directeurs een advies uitbrengen over de toepassing van devices binnen het onderwijs en de hiermee gepaarde investeringsbehoefte.

De **huisvestingslasten** zijn in 2024 lager dan 2023 (-957)

In 2023 is een nieuw energiecontract afgesloten voor 2024. Door tijdig in te springen op lagere energietarieven is de verwachting dat we circa 551 lagere energielasten hebben dan 2023.

Zoals bij de afschrijvingslasten is beschreven dient de systematiek van verwerking van onderhoudslasten te worden aangepast. De dotatie aan de voorziening onderhoud verdwijnt (-602).

Naast indexatie verwachten we dat de totale onderhoudslasten circa 193 hoger zijn vanwege begeleiding en ondersteuning in het kader van de nieuwbouwprojecten en verbetering van het binnenklimaat.

De **overige instellingslasten** zijn eveneens hoger vanwege de verwachte besteding van de NPO gelden. In onderstaand overzicht zijn de verschillende posten nader toegelicht:

X € 1.000,-	Begroting 2024	Begroting 2023	Vershil
Structureel			
Administratiekosten en accountant	461	353	108
Beheerskosten (ICT, Telefonie, Kopieer)	399	396	3
Bestuurskosten (RvT, GMR, Brancheorganisaties)	136	134	2
Leermiddelen (incl. licenties)	749	689	60
Overige	24	22	2
Niet structureel			
Nationaal programma onderwijs	0	178	-178
Verbetering basisvaardigheden	359	520	-161
Kansen voor kinderen	172	130	42
School en omgeving	662	0	662
Duurzame inzetbaarheid	30	30	0
Gesprekkencyclus	55	25	30
Inhuur adviseurs (incl. strategisch personeelsbeleidsplan)	400	222	178
PR en communicatie	64	229	-165
Overige	0	0	0
TOTAAL	3.510	2.928	582

Administratiekosten (461)

Vanaf 1 januari 2024 gaan we ook voor de salarisadministratie gebruik maken van AFAS. Voor de salarisadministratie is een extern bureau die ondersteuning biedt. In 2023 is met het extern bureau gewerkt aan de overgang van RAET naar AFAS. In 2024 gaan we verder werken aan de digitalisering van werkprocessen. Voor de verdere implementatie is een budget gereserveerd voor ondersteuning (50).

Vanaf het nieuwe schooljaar 2023-2024 is besloten om de coördinatie omtrent de vervangenspool extern uit te besteden. Dit betekent een verlaging van de formatie van het stafbureau en een verhoging van de kosten administratie (38).

De accountantskosten bedragen 29 (2022: 28) voor 2024.

Beheerskosten ICT, telefonie en kopieerkosten (399)

In het kader van het innovatieplan ICT zijn de afgelopen jaren alle scholen voorzien van een professioneel draadloos WIFI netwerk en is het beheer van de devices geregeld via externe partijen middels O365/Intune en AMF (Apple Device Management). In 2023 is na een aanbesteding een overeenkomst met een nieuwe aanbieder voor systeembeheerder afgesloten.

Leermiddelen en licenties (749)

De aanschaf van de leermiddelen en licenties valt onder verantwoordelijkheid van de schooldirecteuren. De totale uitgaven zijn buiten de gebruikelijke indexaties stabiel, er is echter vanwege de digitalisering sprake van een verschuiving van (meerjarige) leermiddelen naar digitale licentiekosten. Hierdoor dalen de afschrijvingslasten op OLP en stijgen de licentiekosten. De beheersbaarheid van deze kosten is een blijvend aandachtspunt.

Voor 2024 is een extra budget van 20 gebudgetteerd voor de verbetering van het aanbod in Frysk.

Verbetering basisvaardigheden (359)

In 2023 is door alle 11 locaties - die de subsidie 'verbetering basisvaardigheden' hebben toegekend gekregen - een activiteitenplan en een begroting opgesteld. Op basis van de begroting is de verwachting dat er 359 aan externe kosten ten laste van de subsidie worden gebracht.

School en omgeving (662)

De totale verwachte subsidie voor 'school en omgeving' bedraagt 735 voor 2024. De doelstelling van het project is het creëren van een aanvullend aanbod na schooltijd. In het eerste halfjaar wordt hierbij gewerkt aan een aanvullend aanbod van 4 uur per week en in het tweede halfjaar wordt dit verhoogd naar 6 uur.

Inhuur adviseurs (€ 400)

Voor de realisatie van projecten en de ondersteuning van het stafbureau wordt er gereserveerd voor de inhuur van externe adviseurs. Het betreft:

- Uitvoering strategisch personeelsbeleidsplan (100)
- Juridische en fiscale ondersteuning (25)
- Ondersteuning Office365 en ICT beheer (10)
- Inkoop en aanbestedingsprocedures (15)
- Interim directie (200)
- Inhuur orthopedagoog (27)
- Werving en selectie en overige (23)

Pr en communicatie (64)

In 2023 is een nieuwe huisstijl voor Proloog en haar scholen ontwikkeld. Zowel Proloog en de scholen zijn voorzien van een nieuwe logo en de huisstijl is doorgevoerd in zowel het gebouwen als digitale middelen.

In 2024 werken we verder aan de zichtbaarheid van Proloog middels free publicity en social media. Er is een klankbord social media groep gestart die verder beleid op het gebied van sociale media gaat ontwikkelen. Naast deze uren en de inzet van de vaste PR en communicatiemedewerker verwachten we voor 2024 beperkte aanvullende uitgaven in het kader van dit project.

Beleidsrijke begroting 2024 door vertaling koersplan 2023-2027

Koersplan 2023-2027

In de afgelopen periode is gewerkt aan een nieuw koersplan voor de periode 2023 t/m 2027. In het koersplan hebben we de richting aangegeven voor de periode 2023-2027. Op een aantal gebieden zijn de plannen dermate concreet dat we deze financieel kunnen 'wegzetten'. Op een aantal gebieden zijn we nog in de onderzoeksfase en weten we nog niet precies wat de financiële vertaling is van de plannen ook voor de lange termijn (PM). In onderstaand overzicht zijn de ramingen opgenomen met betrekking tot de thema's verwoord in het koersplan.

Op basis van dit overzicht laten we zien op welke gebieden we als Proloog extra investeren in het onderwijs. Gedeeltelijk worden deze plannen gefinancierd vanuit de reguliere bekostiging dan wel via aanvullende subsidies vanuit het rijk dan wel de gemeente Leeuwarden.

x € 1.000,-		Begroting 2024
Thema 1 Onderwijskwaliteit		
Tienerschool en aanbod hoogbegaafdheid		134
Visitaties en audits en doorontwikkeling kwaliteitszorgsysteem		65
Thema 2 Kansen voor kinderen		
IKC's en Kansen voor kinderen (incl school en omgeving)		1.080
Samenwerking		60
School voor vluchtelingen		1.400
Leeuwarden Oost		60
Inclusiever onderwijs		10
Investeren in overgangen PO naar VO		10
Versterking leerling en ouderbetrokkenheid		PM
Thema 3 Innoveren		
Aanschaf nieuwe Devices		700
Anders organiseren		10
Waar in blinken de scholen en IKC's uit?		20
Waarborgen onderwijskwaliteit		98
Thema 4 Ontwikkelen binnen Proloog		
Belang van professionele ontwikkeling		443
Personeelstekorten		20
Uitvoering strategisch personeelsbeleid en digitalisering gesprekkencyclus		125
Aantrekkelijk werkgeverschap		223
Leren met en van elkaar		33

Kredietfaciliteit

Proloog beschikt over een kredietfaciliteit bij de Rabobank van 875. Voor de komende jaren is niet de verwachting dat er gebruik wordt gemaakt van deze kredietfaciliteit.

Investerings 2024

Overeenkomstig het beleid van Proloog worden investeringen gedaan indien sprake is van noodzaak.

	Begroting 2024	Begroting 2023
ICT	700	150
Meubilair	443	485
Onderwijsleerpakket	120	80
Nieuwbouw Oldenije	0	400
Regulier onderhoud	800	876
TOTAAL	2.142	1.991

In 2018 en 2019 zijn alle scholen voorzien van devices voor de implementatie van digitaal methodes. Deze devices (voornamelijk Ipads) hadden een afschrijvingstermijn van 4 jaar. De technische levensduur blijkt echter veel langer te zijn. Mede vanwege het verwachte negatief resultaat in de begroting 2023 is besloten om de vervangingsinvestering uit te stellen. Dit heeft een fors liquiditeitsvoordeel opgeleverd voor 2023. Voor de tweede helft van 2024 zijn we voornemens om de huidige devices te gaan vervangen. Voor een goede implementatie is besloten om een werkgroep te formeren van schooldirecteuren die samen met onze externe aanbieder een implementatieplan uitwerkt. Hierbij wordt zowel de huidige beheersmatige inrichting als de wijze waarop de digitale middelen een plek hebben in het onderwijs curriculum tegen het licht gehouden.

Voor het onderwijsleerpakket wordt op basis van de afschrijvingstermijnen een totale nieuwe investering van 120 verwacht. De werkelijke investering is afhankelijk van de investeringsbegrotingen per school die in december worden opgesteld. Een aantal scholen gebruikt de subsidie verbetering basisvaardigheden om nieuwe methoden versneld in te voeren.

Voor wat betreft het meubilair en regulier onderhoud is op basis van de technische staat een plan opgesteld voor vervanging.

Meerjarenperspectief 2024-2028

Uitgangspunten meerjarenperspectief

Stichting Proloog heeft in lijn met de uitgangspunten van de PO-Raad de volgende normen vastgesteld als het gaat om de kengetallen solvabiliteit en liquiditeit:

	Signaal PO raad	Norm Proloog
Solvabiliteit	30%	35%-45%
Liquiditeit	0,75	0,75-1,25

Stichting Proloog heeft als ambitie de solvabiliteit en de liquiditeitsnorm structureler hoger te stellen dan de normen zoals opgenomen in de signaallijst PO-Raad. Dit heeft de volgende redenen:

- Proloog heeft onder verscherpt toezicht gestaan van het ministerie van OCW en Gemeente Leeuwarden. Hierdoor wordt voorzichtigheid betracht.
- De uitkomsten uit de risicoparagraaf geven aanleiding tot een hogere buffer. Met name de risico's m.b.t. het aantal dislocaties en de personele risico's geven aanleiding tot een hogere norm.

Wijziging verwerking groot onderhoud

De huidige methode van egaliseren van de onderhoudskosten die Proloog - net als vele andere schoolbesturen - al enkele jaren heeft toegepast, is na goedkeuring niet meer toegestaan. Na intern onderzoek blijkt dat de keuze voor **activering van het onderhoud** dan het beste aansluit bij de financiële huishouding van Proloog. In het meerjarenperspectief is rekening gehouden met de nieuwe systematiek inzake het groot onderhoud.

ACTIVA

In de meerjarenbegroting is een eerste aanzet gemaakt naar de vertaling van het koersplan in een meerjarenbegroting.

Als gevolg van inflatiestijgingen zal er druk ontstaan op de algehele financiële huishouding. Dit brengt mee dat we de komende jaren verwachten dat zonder extra prijsbijstellingen vanuit het

ministerie van OCW er een steeds negatiever financieel beeld ontstaat. We zullen de ontwikkeling nauwlettend volgen en hiermee tijdig inspelen op negatieve effecten. Hiervoor is in samenspraak met de Raad van Toezicht en GMR een risicomanagementtool ontwikkeld waarbij we jaarlijks op basis van de geïdentificeerde risico's gepaste maatregelen nemen.

1	ACTIVA	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
	x € 1.000,-	€	€	€	€	€
	Vaste activa					
1.2	Materiële vaste activa					
1.2.1	Gebouwen en terreinen	1.191	1.339	1.522	1.602	1.579
	Onderhoud	PM	PM	PM	PM	PM
1.2.2	Inventaris en apparatuur	2.372	2.733	3.110	3.313	2.855
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	577	620	660	694	725
	Totaal vaste activa	4.140	4.692	5.291	5.609	5.160
	Vlottende activa					
1.5	Vorderingen					
1.5.1	Debiteuren	673	687	700	714	729
1.5.2	OCW	0	0	0	0	0
1.5.7	Overige vorderingen	741	755	770	786	802
1.5.8	Overlopende activa	338	344	351	358	365
		1.751	1.786	1.822	1.859	1.896
1.7	Liquide middelen	5.784	3.888	1.451	188	497
	Totaal activa	11.676	10.367	8.564	7.655	7.553

Ref. Toelichting

- 1.2 Vanaf 2023 komt de voorziening onderhoud te vervallen. In plaats daarvan zal het onderhoud worden geactiveerd en hierop zal worden afgeschreven. Bij de jaarrekening 2023 zal hiervoor op basis van het uitgevoerd onderhoud de boekwaarde per 31 december 2023 worden bepaald en hierop worden afgeschreven. Voor de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een jaarlijkse afschrijvingslast voor uitgevoerd onderhoud van 600. Dit is in lijn met de huidige dotatie aan de voorziening.
- 1.5.2. De vordering op OCW verdwijnt als gevolg van de vereenvoudiging bekostiging.
- 1.2.1 In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met een vervangingsinvesteringen in devices (2.100). In de eerste helft van 2024 zal een werkgroep zich opnieuw buigen over de toepassing van devices binnen het curriculum en welke daadwerkelijke investering hiervoor noodzakelijk is.
- 1.7 In de jaren 2023 en 2024 is sprake van een hoog saldo aan liquide middelen. Dit wordt veroorzaakt door de vooruitbetaling van de subsidies NPO en verbetering basisvaardigheden. We verwachten dat deze middelen de komende jaren zullen worden besteed wat leidt tot een afname van de liquide middelen.

PASSIVA

2	PASSIVA	31-12-2023	31-12-2024	31-12-2025	31-12-2026	31-12-2027
	x € 1.000,-	€	€	€	€	€

2.1	Eigen vermogen					
2.1.1	Algemene reserve	1.379	1.485	2.495	2.548	2.377
2.1.2	Bestemmingsreserves	1.500	900	0	0	0
	Totaal vermogen	2.879	2.385	2.495	2.548	2.377
2.2	Voorzieningen					
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	500	650	700	700	700
2.2.2	Voorziening onderhoud	0	0	0	0	0
		500	650	700	700	700
2.3.3	Langlopende schulden	111	93	75	57	39
		111	93	75	57	39
2.4	Kortlopende schulden					
2.4.3	Crediteuren	742	756	771	787	803
2.4.6	Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.026	1.047	1.068	1.089	1.111
2.4.7	Schulden terzake van pensioenen	303	309	315	321	328
2.4.8	Overige kortlopende schulden	615	627	640	653	666
2.4.9	Overlopende passiva	5.500	4.500	2.500	1.500	1.530
		8.186	7.239	5.294	4.350	4.437
	Totaal passiva	8.186	7.239	5.294	4.350	4.437

In de meerjarenverwachting is rekening gehouden met de volgende ontwikkelingen (op basis van referentie):

Ref. Toelichting

- 2.1.2 De niet bestede NPO gelden worden toegevoegd aan een bestemmingsreserve. Na verwachting zullen de bestedingen in 2024 en 2025 plaats vinden.
- 2.2.1 De verwachting is dat vanwege de modernisering van het participatiefonds een hogere personele voorziening noodzakelijk is (zie ook risicoparagraaf).
- 2.4.9 De afgelopen jaren hebben we forse incidentele middelen ontvangen vanuit het rijk. Het betrof hier regelingen zoals de NPO en de verbetering basisvaardigheden. De nu nog niet bestede middelen vanuit NPO en verbetering basisvaardigheden verwachten we de komende jaren nog te gaan besteden. In onze meerjarenbegroting houden we daarnaast rekening mee dat deze aanvullende regelingen niet worden verlengd. Vandaar dat de overlopende passiva de komende jaren zullen afnemen.

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Staat van baten en lasten	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	€	€	€	€	€	€
3 Baten	Prognose	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting

3.1	Rijksbijdragen OCW	30.774	31.141	30.966	31.059	31.637	32.548
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	1.490	1.180	1.180	1.185	1.190	1.195
3.5	Overige baten	582	679	642	653	665	678
	Totaal baten	32.846	33.000	32.788	32.897	33.493	34.420
4	Lasten						
4.1	Personeelslasten	25.823	26.524	26.419	26.513	27.260	28.030
4.2	Afschrijvingen	950	1.187	1.195	1.345	1.567	1.830
4.3	Huisvestingslasten	3.333	2.276	2.436	2.466	2.447	2.478
4.4	Overige instellingslasten	3.078	3.510	2.631	2.526	2.392	2.439
	Totaal lasten	33.184	33.497	32.681	32.850	33.666	34.777
	Saldo baten en lasten	-338	-497	107	47	-173	-357
5	Financiële baten en lasten	6	2	4	6	2	2
	Resultaat voor resultaat bestemming	-332	-495	111	53	-172	-355
	Besteding NPO gelden		662	250			
	Resultaat na resultaat bestemming	-332	167	361	53	-172	-355

Uitgangspunten gehanteerd bij opstellen van het meerjarenperspectief:

De komende jaren wordt een oplopend negatief resultaat verwacht. Dit wordt met name veroorzaakt doordat we in de meerjarenbegroting rekening houden met een afbouw van de incidentele subsidies. Hierdoor ontstaat er meer druk op de reguliere begroting. De afgelopen jaren heeft echter uitgewezen dat juist de incidentele subsidie toenemen. Een strakke sturing op deze incidentele projectgelden is noodzakelijk en ingebouwd in de organisatie middels een specifiek bestedingsplan.

Rijksbijdragen OCW

- Een verwachte stijging van de rijksbijdragen van 2% per jaar.
- Een stabilisatie van de werkdruk verlagende middelen en onderwijsachterstandsmiddelen.
- De aanvullende subsidies NPO, basisvaardigheden zullen resultaatneutraal worden besteed.
- In de rijksbijdragen is rekening gehouden met een daling van de bekostiging in verband met de opheffing van twee brinnummers. Hiervoor worden er fusiemiddelen ontvangen voor de periode 2020 t/m 2025. In de meerjarenbegroting is er rekening mee gehouden dat de fusiemiddelen de daling van de rijks bekostiging zullen compenseren.

Personele lasten

- Een verwachte stijging van de personele lasten van 2% per jaar.
- We verwachten een afname van de incidentele projectgelden en de hiermee gepaarde personele kosten.

Afschrijvingslasten

De afschrijvingslasten worden vanaf 2024 verhoogd vanwege de activering van onderhoud (in plaats van het vormen van een voorziening). Vanwege de uitstel van de herinvestering van devices naar 2025 is er sprake van een verlaging van de afschrijvingslasten die de komende jaren zal worden ingelopen.

Huisvestingslasten

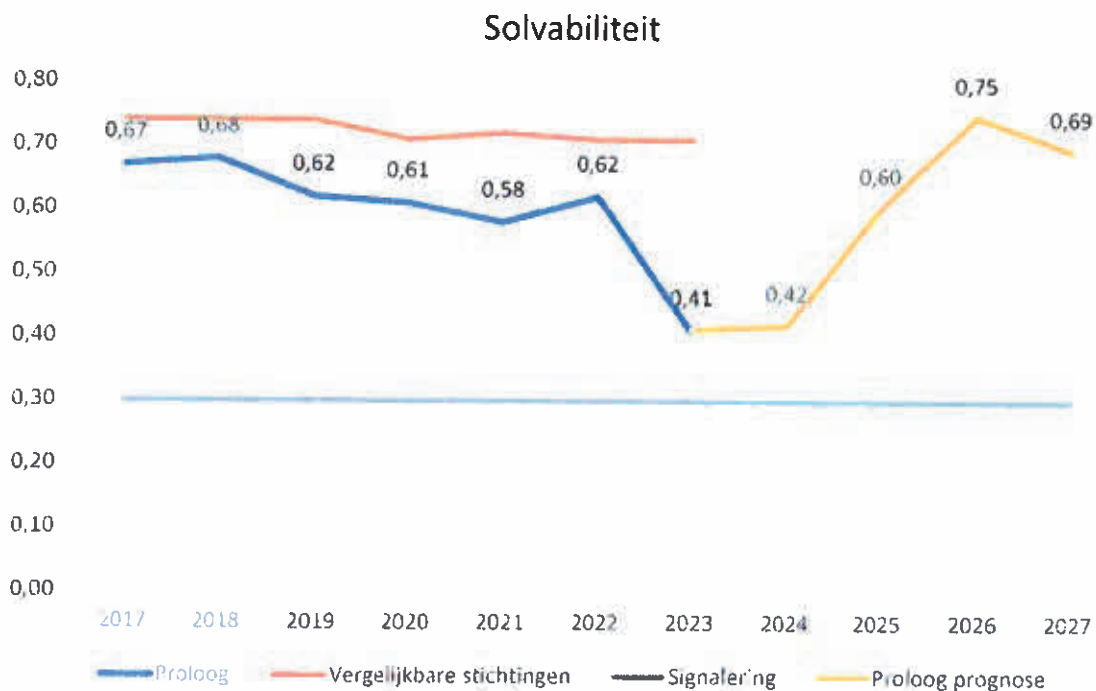
Door middel van actief energiebeheer en klimaatbeheersing willen we de komende jaren zorgen voor lagere energiekosten. Op het gebied van energie inkoop zoeken we naar nieuwe en duurzame en goedkopere mogelijkheden zoals meerjarige contracten in combinatie met flexibiliteit middels de spotmarkt.

Overige instellingslasten

In de jaren 2024 en 2025 is sprake van extra projectkosten vanwege de uitvoering van de programma's in het kader van het NPO, verbetering basisvaardigheden en school en omgeving. Doelstelling van de projecten is dat deze resultaat neutraal zijn en dat er buiten de inspanning vanuit directie en stafbureau geen eigen bijdrage is.

Solvabiliteit

Dit kengetal geeft de verhouding aan tussen eigen en vreemd vermogen en laat hiermee zien:

- De mate waarin de bezittingen (op de activazijde van de balans) zijn gefinancierd met eigen vermogen (incl. voorzieningen);
- De mate waarin een schoolbestuur in staat is om op langere termijn aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Berekening: Solvabiliteit = (eigen vermogen + voorzieningen) / totale passiva.
De signaleringswaarde is 0,3.

De afname van de solvabiliteit in 2023 en 2024 is opvallend en wordt met name veroorzaakt door een hoger balanstotaal die wordt veroorzaakt door de ontvangen en nog niet bestede subsidies.

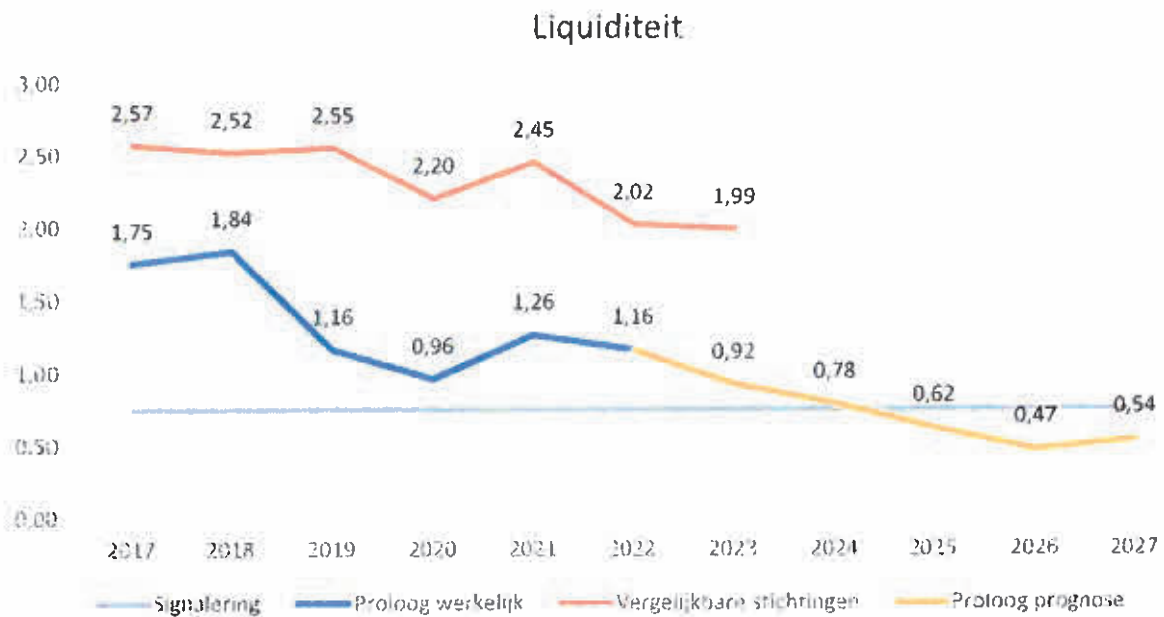
De algemene reserve bedraagt op 31 december 2022 € 3.374. Vanwege de activering van het onderhoud met terugwerkende kracht zal de activa en hiermee ook de algemene reserve toenemen. Er zijn ook schoolbesturen die kiezen voor voortzetting van de voorziening onderhoud. Dit zal leiden tot verschillen in bepaling van de omvang van het eigen vermogen. De signaleringswaarden dienen hier op te worden aangepast. Daarnaast wordt de vergelijking tussen schoolbesturen hiermee lastiger.

De signaleringswaarde van de PO-raad was in de oude situatie nog minimaal 35. Dit betekent dat stichting Proloog voor een goede financiële huishouding minimaal 35% eigen vermogen diende te hebben ten opzichte van het balanstotaal. Vooralsnog voldoet stichting Proloog hieraan.

De signaleringswaarde OCW bovenmatig eigen vermogen bedraagt voor stichting Proloog maximaal € 6.350. Dit betekent dat er bij Proloog geen sprake is van bovenmatig eigen vermogen. Ook voor de komende jaren wordt er niet een bovenmatig vermogen verwacht.

Liquiditeit

Dit kengetal geeft aan of een schoolbestuur in staat is om op korte termijn aan haar verplichtingen te kunnen voldoen (betalingen van alle kortlopende schulden). Bij een liquiditeit (current ratio) lager dan 1,0 wordt een schoolbestuur geadviseerd om scherper te kijken naar de liquiditeitsbegroting.

Berekening

Liquiditeit = vlottende activa / kortlopende schulden.

De Inspectie houdt bij het kengetal liquiditeit (current ratio) rekening met de grootte van de totale baten van het bestuur.

- Klein: besturen met totale baten minder dan € 3 miljoen (signaleringswaarde: <1,5)
- Middel: besturen met totale baten tussen € 3 en € 12 miljoen (signaleringswaarde: <1)
- Groot: besturen met totale baten meer dan € 12 miljoen (signaleringswaarde: <0,75)

Voor stichting Proloog is de verwachting dat in 2025 na de besteding van de incidentele subsidies de ratio onder de 0,75 zal komen waarbij het belang van de liquiditeitsbegroting weer groter wordt.

Zie benchmark POVO (bestuursnummer 41850) voor andere kengetallen en ratio's.

Aantal leerlingen per 1 februari 2023

Vanaf 2023 wordt de bekostiging van een schoolbestuur bepaald op basis van de 1 februari telling in plaats van de 1 oktober telling. De 1 oktober telling is vanaf 2023 alleen nog maar relevant voor het bepalen van de gemiddelde schoolgrootte en de toekenning van het aantal brinnummers. Stichting Proloog had op 1 oktober 2023 voldoende leerlingen om de 17 brinnummers te behouden.

Vanwege beperkte huisvesting is er sprake van beperkte groei in de groeiwijken (Blitsaerd, Techum en Middelsee). Het ontwerp van de uitbreiding van Kindcentrum de Pionier is gereed en een aanbesteding is eind 2023 afgerond. Voorlopig kan de groei van IKC de Pionier worden opgevangen in tijdelijke huisvesting. We verwachten in 2024 een start te kunnen maken met de uitbreiding.

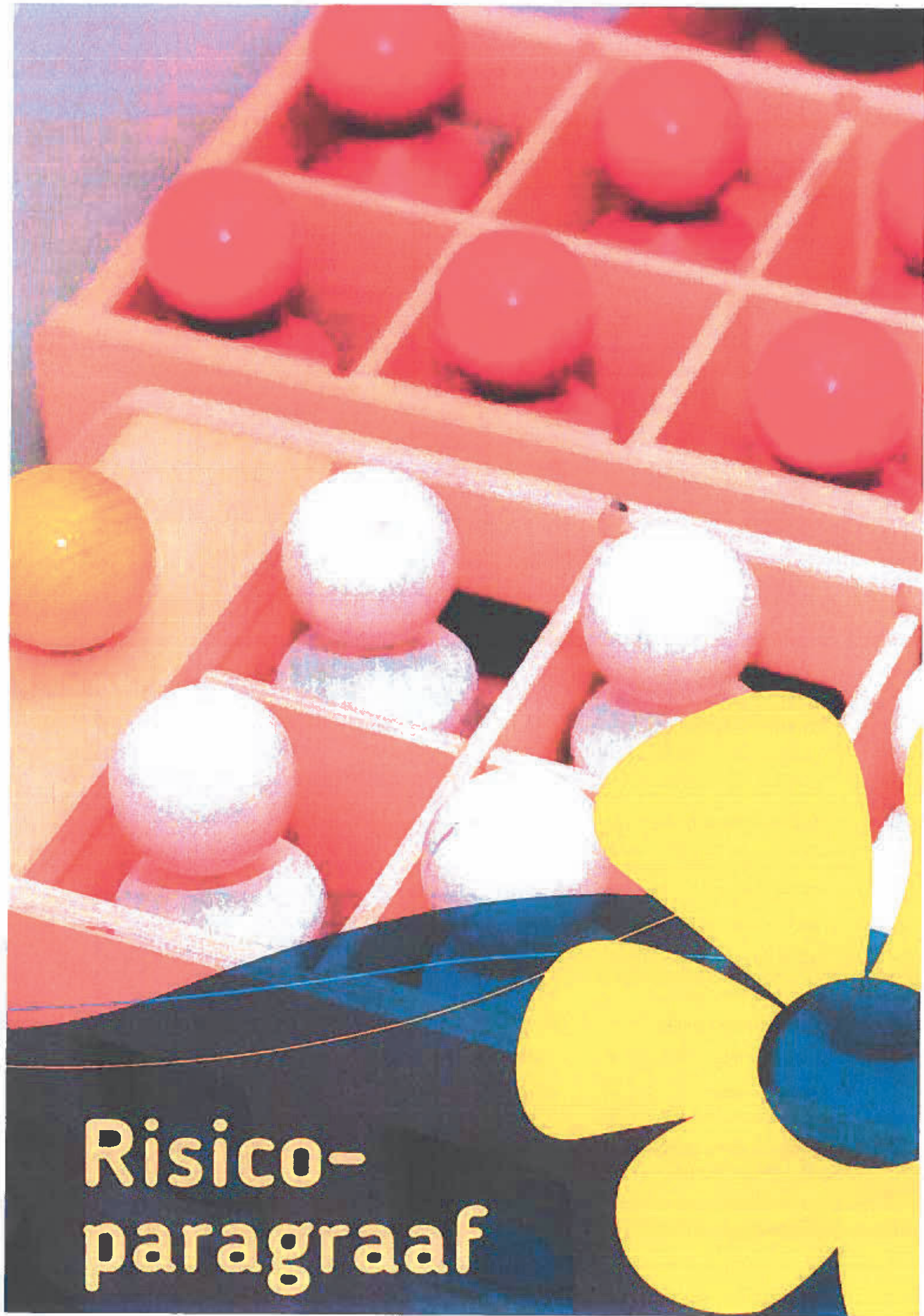
Ook voor de Prof. Wassenberghskoalle verwachten we in 2024 een start te kunnen maken met de realisatie van een nieuwe school en kan de wachtlijst worden opgeheven.

Onzeker is nog de verwachtingen wat betreft de leerling ontwikkelingen bij de Taalschool in verband met de noodopvang in de Heliconstate en de onzekerheid wat betreft de planning voor de realisatie van een AZC. We zijn in gesprek met de gemeente Leeuwarden over het samen met PCBO Leeuwarden realiseren van een AZC school, al dan niet in samenwerking met de huidige Taalschool - in het geval er een AZC komt.

In het volgende overzicht is per school de leerlingenontwikkeling weergegeven:

School	1-10-2021	1-10-2022	1-2-2022	1-2-2023	Vershil
Obs de Twamêster	141	143	144	150	6
Obs de Finne	64	62	64	68	4
JKC Oldenije	187	197	203	203	0
Obs It Tredde Sté	64	54	63	57	-6
IKC Eigen Wijs regulier	133	121	136	120	-16
Obs de Twa Fiskien	240	226	249	235	-14
IKC Plataan	88	84	92	88	-4
Obs de Trije Doarpenskoalle	114	104	117	103	-14
IKC de Weide	158	189	163	158	-5
IKC Potmarge	90	83	96	90	-6
IKC Aventurijn	107	93	106	94	-12
IKC Wiarda	266	261	282	274	-8
IKC Prof. Wassenberghskoalle	186	196	185	198	13
IKC het Palet	150	128	151	129	-22
IKC Montessori Leeuwarden	126	109	123	110	-13
IKC Eestroom	74	77	82	82	0
Taalschool/Noodopvang	67	73	175	174	-1
IKC de Vosseburcht	184	189	197	198	1
IKC de Wielen	189	193	200	199	-1
IKC Trianova	196	213	208	227	19
IKC de Wynwizer	292	272	299	287	-12
IKC de Pionier	320	339	327	354	27
Totaal basisonderwijs	3.436	3.406	3.662	3.598	-64
Eigen Wijs SBO	128	125	131	132	1
Totaal Proloog	3.564	3.531	3.793	3.730	-63

Het aantal leerlingen per 1 februari is vanaf 2023 leidend voor de hoogte van de rijksbijdragen (voorheen 1 oktober).

Risico-
paragraaf

Risicomanagement binnen stichting Proloog

In 2022 is besloten om risicomanagement procesmatig binnen stichting Proloog te borgen. Hiervoor is gebruik gemaakt van de expertise van een externe bureau.

Via een brede delegatie van GMR, RvT en kernteam zijn alle risico's binnen stichting Proloog in kaart gebracht. Vervolgens zijn alle risico's beoordeeld en voorzien van label hoog-midden-laag. Hierbij is een zorgvuldige afweging gemaakt tussen kans en impact. De risico's zijn ingedeeld in de categorieën strategisch, bedrijfsvoering en compliance.

Het aantal geïdentificeerde risico's voor schooljaar 2023-2024 bedraagt voor strategisch 20, bedrijfsvoering 9 en compliance 7.

Voor alle risico's met een verhoogd risico (in totaal 4) is een plan van aanpak opgesteld en worden periodiek middels de tussentijdse rapportage besproken. De overige risico's worden jaarlijks besproken of als er sprake is van een aanpassing in de hoogte van het risico.

Overzicht risico's

In onderstaand overzicht zijn de risico's hoog opgenomen.

Categorie:	Omschrijving risico	Toelichting	Netto risico	Target
Kwaliteit onderwijs	De kwaliteit van het onderwijs is lager dan verwacht	Mede als gevolg van de afgelopen coronajaren is de kwaliteit van het onderwijs lager dan verwacht: leerlingen stromen uit met een lager onderwijsniveau	Hoog	Midden
Ziekteverzuim van personeel	Hoger ziekteverzuim dan ingeschat	Als gevolg van de afgelopen periode (corona) is het ziekteverzuimcijfer gestegen	Hoog	Midden
Pool is overvraagd	De leerkrachten in de pool zijn bijna allen ingezet voor tijdelijke projecten	Doordat de leerkrachten in de pool allen zijn ingezet ontstaat het risico dat klassen naar huis gestuurd moeten worden	Hoog	Midden
Stijgende grondstof- en energieprijzen	Hogere energielasten, hogere materiele kosten	We hebben te maken met forse indexatie percentages.	Hoog	Midden

Ondertekening

De begroting 2024 is vastgesteld door het College van Bestuur van Stichting Proloog na positief advies van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad op 18 december 2023 en goedkeuring door de Raad van Toezicht op 11 december 2023

Ondertekening van de begroting 2024 door het College van Bestuur van Stichting Proloog:

Leeuwarden, 19 december 2023

Het College van Bestuur,

Mevr. A. de Pree

Ondertekening van de begroting 2024 door de Raad van Toezicht van Stichting Proloog:

Leeuwarden, 19 december 2023

De voorzitter van de Raad van Toezicht,

De heer A. Aalberts

Stafbureau Proloog
Fonteinland 11
8913 CZ Leeuwarden
(058) 234 7520
Info@proloog.nl
www.proloog.nl

proloog openbaar
basisonderwijs